

IZVOĐENJE I REALIZACIJA PRVE FAZE PROJEKTA "ĐURĐEVAC 1868. GODINE: REKONSTRUKCIJA DEMOGRAFSKOG I URBANOG RAZVOJA GRADA ĐURĐEVCA U XIX. STOLJEĆU"

EXECUTION AND REALIZATION OF THE FIRST PHASE OF THE PROJECT "ĐURĐEVAC IN THE YEAR 1868: THE RECONSTRUCTION OF DEMOGRAPHIC AND URBAN DEVELOPMENT OF ĐURĐEVAC IN 19TH CENTURY"

Nikola CIK

Filozofski fakultet Zagreb

Odsjek za povijest

Student povijesti

Đurđevac

Primljeno/Received: 28. 3. 2014.

Prihvaćeno/Accepted: 21. 5. 2014.

Prethodno priopćenje

Preliminary report

UDK/UDC 353 (497.5-524.11) (091) Đurđevac

SAŽETAK

Od 2011. godine autor ovoga članka sa dvojicom stručnih suradnika radi na realizaciji projekta koji nosi radni naslov "Đurđevac 1868. godine: rekonstrukcija demografskog i urbanog razvoja grada Đurđevca u XIX. stoljeću". Prvi dio naslova odnosi se na prve faze projekta, dok drugi dio naslova predstavlja ukupnost projekta i njegov krajnji cilj, a to je pokušaj rekonstrukcije demografskog i urbanog razvoja Đurđevca, ne samo u XIX. stoljeću, nego koliko to dopuštaju sačuvani povijesni izvori. Čitav je projekt podijeljen na nekoliko faza (etapa) pri čemu rezultati svake od njih mogu funkcionirati samostalno, a njihovo bi objedinjavanje dovelo do krajnjeg cilja projekta. Tijekom realizacije prve faze projekta 2012. i 2013. godine prikupljena je potrebna arhivska građa (katastarski planovi i nacrti, popisi čestica i vlasnici čestica), nabavljena je potrebna stručna literatura, izrađena je rekonstruirana karta katastarskog plana iz 1868. godine i usporedna tablica s popisom: kućnih brojeva, prezimena vlasnika kuća i brojeva katastarskih čestica. U sljedećim fazama projekta predviđa se proširenje ove tablice novim podacima. Na rekonstruiranoj karti su prikazane sve kućne (građevinske) parcele koje su bile u upotrebi u Đurđevcu 1868. godine i dio poljoprivrednih parcela onih obitelji (zadruga) kod kojih su one izravno povezane s kućnom česticom. Istraživanje podrazumijeva korištenje kartografskih izvora i serijalnih izvora kao što su crkvene matične knjige što se pokazalo ispravnom i lukrativnom metodom.

Ključne riječi: Đurđevac, 1868. godina, projekt, katastarski plan, kućne zadruge, rekonstrukcija

Key words: Đurđevac, year 1868, project, cadastral plan, domestic cooperative, reconstruction

UVOD

Tijekom 2011. godine osmišljen je projekt istraživanja povijesti grada Đurđevca kojem, barem za prvu fazu izvođenja, odgovara naslov "Đurđevac 1868. godine: rekonstrukcija demografskog i urbanog razvoja grada Đurđevca u XIX. stoljeću". Želja za provođenjem projekta izrasla je iz višegodišnjeg bavljenja poviješću Đurđevca i njegove okolice Nikole Cika, tada studenta preddiplomskog studija povijesti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Inicijator institucionaliziranja istraživanja, odnosno osmišljavanja projekta, bio je dipl. ing. Miljenko Grgac iz Đurđevca. Pošto je već

na samome početku postojala određena baza prikupljenih podataka i uglavnom razrađena metodologija rada na izvorima, prikupljanju podataka i njihovoj obradi, a da bi se nastavilo s daljnjim razvojem projekta, bila su potrebna financijska sredstva i potpora od strane lokalne zajednice. Najprije smo se obratili Gradu Đurđevcu (gradonačelniku i nadležnim pročelnicima), kao instituciji koja bi imala najviše interesa da projekt bude realiziran, no i jedan i drugi oblik potpore neslužbeno je obećan tek na deklarativnoj razini. Zato je kao prvi financijer projekta nastupio gosp. Miljenko Grgac sa svojim privatnim sredstvima, a s nastojanjem da izvođenje projekta ipak neometano krene. Početkom 2012. godine projekt je kandidiran na Četrnaesti javni natječaj Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za 2012. godinu, no neuspješno. Pritom je oblikovan tekst projekta kada je svoju stručnu pomoć pružila profesorica s Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu dr. sc. Nataša Štefanec. Budući da bi temeljno istraživanje demografske i urbane povijesti Đurđevca i okolice zahtijevalo sudjelovanje niza istraživača na višegodišnjim projektima, odlučeno je izvođenje ovog projekta podijeliti u nekoliko faza pri čemu bi svaka od njih imala izvedive i jasno definirane ciljeve koji će ponuditi konkretne rezultate u kraćem vremenskom periodu i služiti kao uvod i predložak za daljnja istraživanja. Pritom nam je izuzetno važno ponuditi rezultate koji se mogu koristiti za kasnije stručne sinteze, ali i za muzejske i turističke potrebe, odnosno osigurati širu primjenjivost stručnih historiografskih istraživanja i interpretacija. Izvođenje projekta zahtijevalo je informatičku podršku zbog čega je kao stručni suradnik angažiran student varaždinskog FOI-a Đurđevčanin Ivan Škurdija. On obavlja sve poslove vezane uz digitalizaciju podataka i njihovu elektroničku obradu, izrađuje kartu i daje neka idejna rješenja. U izradu priloga uključio se i spomenuti Miljenko Grgac sa rezultatima svojih dosadašnjih istraživanja. Napokon je projekt uspješno kandidiran za raspored sredstava za programsku djelatnost u kulturi Koprivničko-križevačke županije za 2013. godinu. Tako je do kraja 2013. godine uspješno realizirana prva faza projekta u kojoj je učinjeno više nego što je planirano. U veljači 2014. godine u Đurđevcu je upriličena prezentacija projekta i izvještaj o realizaciji prve faze.

POTREBA ZA ISTRAŽIVANJEM POVIJESTI ĐURĐEVCA

Demografski i urbani razvoj grada Đurđevca u prošlosti neistražena je tema koja može dati niz novih istraživačkih rezultata relevantnih za struku, za turističke potencijale koje Đurđevac razvija, ali i za same mještane i ljude koji potječu iz đurđevečkog kraja. Realizacija projekta otvorila bi mogućnosti za znanstvena istraživanja stručnjacima na mnogim područjima: povijesti, demografiji, etnologiji, ekonomiji, onomastici, genealogiji, sociologiji, arhitekturi i urbanizmu, te mnogim drugim.

Đurđevac¹ je grad u središnjoj Podravini koji je administrativno u sastavu Koprivničko-križevačke županije, a sa svojih osam prigradskih naselja broji gotovo 9 000 stanovnika. Grad je smješten u plodnoj podravskoj nizini, krajoliku omeđenom rijekom Dravom i Bilogorom što ovome području omogućava iznimne mogućnosti za bavljenje primarnim gospodarskim djelatnostima.

Prvi puta se Đurđevac u povijesnim izvorima spominje 1267. godine, a od sredine XVI. stoljeća Đurđevac je sa svojom utvrdom – danas poznatom kao Stari grad – u sastavu Vojne krajine sve do njezinog ukinuća u XIX. stoljeću. Svoje najslavnije, ali i najtraumatičnije trenutke u povijesti Đurđevac je doživio u drugoj polovici XVI. stoljeća kada je uspješno odolijevao nasrtajima osmanske vojske o čemu svjedoči i poznata Legenda o Picokima. Prodori Osmanlija na područje Podravine pokrenuli su snažna demografska kretanja, najprije depopulaciju, a zatim revitalizaciju starih i osnivanje novih naselja te kolonizaciju. Značajan demografski oporavak, odnosno obnove naselja zabilježene su u povijesnim izvorima krajem XVI. i početkom XVII. stoljeća (što se podudara sa sklapanjem

¹ Iako je danas službeni naziv Đurđevca – Đurđevac, ovdje će biti korištena ispravna varijanta tog imena, a to je Đurđevac. O problematici naziva grada Đurđevca piše dr. Velimir Piškorec koji detaljno opisuje dokaze o izvornosti oblika Đurđevac kao ispravnog naziva ovog gradića u Podravini. Više o tome vidjeti u: Piškorec, Velimir. *Georgiana: rasprave i ogledi o đurđevečkom govoru i hrvatskokajkavskoj književnosti*. Zagreb: Zavod za lingvistiku Filozofskog fakulteta; FF-Press, 2005., str. 7-12

znamenitog Žitvanskog mira 1606. godine).² Do mira u Srijemskim Karlovcima sklopljenog s Osmanlijama 1699. godine Đurđevac je bio na granici prema Osmanskome Carstvu. Od toga doba možemo pratiti kontinuirani demografski i urbani razvoj Đurđevca koji se razvija na povišenim dijelovima usred močvarnog terena što je uvelike odredilo izgled i strukturu samoga naselja.

Stanovništvo Đurđevca uvijek je bilo gotovo u potpunosti katoličko. Kako je Đurđevac bio u sastavu Vojne krajine (Đurđevčani su, dakle, bili graničari) vojnokrajški mentalitet usadio se i odražavao na svakodnevni život mještana. Đurđevčani su kao krajišnici živjeli u tipičnim kućnim zadrugama. Naime, kućne zadruge su u Vojnoj krajini bile institucionalizirani oblik života stanovništva. Karakterizirao ih je velik broj članova obitelji koji su najčešće u krvom srodstvu, patrijarhalnost, kolektivno vlasništvo nad prostranim stambenim i gospodarskim objektima i zemljišnim posjedima, zajedništvo proizvodnje i potrošnje, raspodjela rada i dobara itd. Time su zadruge neminovno utjecale na izgled samoga naselja. Zadruge su imale i svoju važnu socijalnu komponentu što otvara brojne mogućnosti za demografska i genealoška istraživanja. Diobe, a kasnije i konačni raspad kućnih zadruga bio je ključan događaj za širenje Đurđevca, formiranje i širenje nekih prigradskih naselja (konaka), zgušnjavanje postojećih te nastanak novih ulica i kvartova u naselju.

IZVORI ZA ISTRAŽIVANJE I METODOLOGIJA RADA

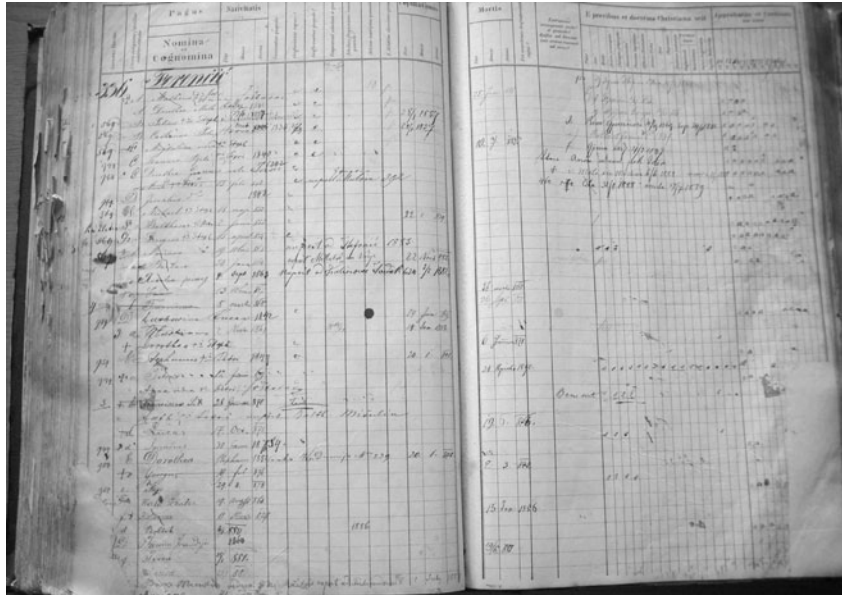
Izvođenje projekta podrazumijeva rad na arhivskome gradivu koje se nalazi pohranjeno u različitim arhivima i drugim ustanovama, a potrebno je provoditi terenska istraživanja i uključiti informante (kazivače) zbog usmene predaje. Primarni izvor su kartografski materijali, odnosno sačuvani planovi i nacrti nastali tijekom katastarskih izmjera. Za demografska istraživanja primarni izvor su crkvene matične knjige (krštenih, vjenčanih i umrlih) župe Đurđevac iz XVIII., XIX. i XX. stoljeća, te posebno sačuvani Stalešnici (*Status animarum*) iz istoga razdoblja (1842., 1866., 1891., 1917. godine, ukupno 9 svezaka). Ostali povijesni izvori koji sadrže podatke potrebne za izradu rekonstrukcije su zapisnici kanonskih vizitacija (za razdoblje od XVII. stoljeća, a koji su pohranjeni u Nadbiskupskom arhivu u Zagrebu), povijesna građa vojnokrajške provenijencije te podaci iz najstarijih katastara i gruntovnih knjiga. Arhivska građa je prikupljena tehnikom skeniranja i fotografiranja, ovisno o vrsti građe i načinu njezina iskorištavanja (matične knjige i upisnici čestica su fotografirani dok je katastarske planove bilo nužno skenirati i to u visokoj kvaliteti).³

Koriste se i dosad objavljeni radovi koji nude uvid u problematiku projekta i dragocjeni su za provedbu istraživanja ove vrste. Među tom literaturom treba izdvojiti one radove koji se izravno dotiču teme projekta, a to su prvenstveno radovi dr. sc. Mirele Slukan Altić koja je istraživala i objavljivala kartografske izvore za povijest Đurđevca i drugih naselja u Hrvatskoj. Ona je identificirala "sve relevantne kartografske izvore za rekonstrukciju i praćenje razvoja Đurđevca" i napravila njihovu prvu kronološku analizu.⁴ Zatim su tu radovi dr. sc. Hrvoja Petrića koji je jedan od najrelevantnijih autora za povijest Podravine, pa tako i njenog đurđevčkog dijela, kao i radovi dr. sc. Dragutina Feletara koji se bavi demografskom poviješću Podravine. Treba spomenuti i radove poznavatelja i istraživača zavičajne povijesti (dr. Ivan Kranjčev, Đuka Tomerlin-Picok, dr. sc. Velimir Piškorec, Mladen

² Slukan-Altīć, Mirela. "Fizionomsko-morfološke osobine ruralnih naselja Varaždinskog generalata i Križevačke županije u 18. i 19. stoljeću". U *Podravina, časopis za multidisciplinarna istraživanja*, vol. X, br. 20. Koprivnica, 2011., str. 24

³ Kao podloga za izradu rekonstruiranog plana korištene su snimke originalnih katastarskih planova koji su pohranjeni u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu (fond Državne geodetske uprave) i skenovi planova koji se čuvaju u Ispostavi katastra u Đurđevcu. No, tijekom izvođenja projekta originalni katastarski planovi su objavljeni na Internetu (<http://croatia.arcanum.hu/?zoom=16&lat=46.04604&lon=17.05333>), a pošto je s kartom u takvom obliku lakše baratati jer su planovi već digitalizirani, mape su spojene u cjelinu, nadoknađena su oštećenja, eksploatirati će se ovaj izvor.

⁴ Slukan-Altīć, Mirela. "Kartografski izvori za povijest Đurđevca od srednjovjekovne utvrde do idealnog grada". U *Podravina, časopis za multidisciplinarna istraživanja*, vol. II, br. 3. Koprivnica, 2003., str. 90

Slika 1. List iz pomoćne matične knjige *Status animarum* župe sv. Jurja mučenika u Đurđevcu iz 1866. godine (arhiv Župnog ureda rkt. župe sv. Jurja, mč. u Đurđevcu)

Matica, Vladimir Miholek i drugi) i stručnjaka koji su se bavili sličnim temama (Marko Vidaković, Stjepan Krivošić).

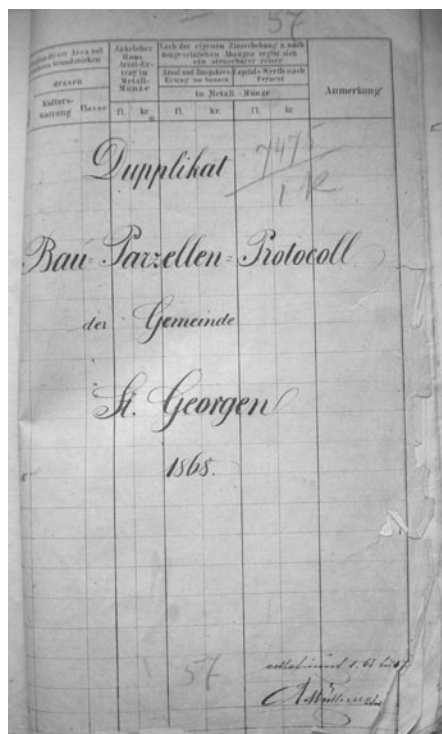
U metodološkom smislu odabran je pristup proučavanju i vrednovanju kartografskih izvora u povijesnim znanostima koji promovira Mirela Slukan Altić. Ona je u brojnim radovima detaljno opisala arhivsko gradivo koje je nastalo u doba katastarskih izmjera u XIX. stoljeću. Ugrubo bismo tu građu mogli podijeliti na pisanu građu u knjižnom obliku pri čemu je najlukrativniji izvor upisnik čestica i sam katastarski plan izrađen u određenom mjerilu koji se uglavnom za svako naselje sastoji od nekoliko mapa. "S obzirom na to da su originalni katastarski planovi kolorirani, oni predstavljaju detaljne karte načina korištenja površina. Svaka kultura označavana je svojom bojom." Osim toga, kućne čestice su ponekad obilježene i slovnom oznakom, a građevine su također različito obojene, s obzirom na materijal od kojeg su sagrađene.⁵ Prilikom izrade rekonstruirane karte to je olakšalo razlučivanje građevinskih (kućnih) parcela od poljoprivrednih, ali i stratifikaciju među njima (livade, pašnjaci, vrtovi, oranice, šume, vinogradi i dr.), te detekciju mreže puteva i vodotoka.

Pošto se Đurđevac u vrijeme franciskanske katastarske izmjere nalazio u sastavu Vojne krajine čestice su upisivane u dvije knjige: posebno građevinske čestice (*Bau-Parzellen-Protocoll*), a posebno poljoprivredno zemljište (*Grund-Parzellen-Protocoll*).⁶ Ovdje nas zanima upisnik građevinskih (kućnih) čestica koji je sastavljen na njemačkom jeziku. Upisi su izvršeni tablično u nekoliko kolona: redom upisani brojevi čestica, podaci o vlasnicima kućnih parcela (ime i prezime, stalež, mjesto stanovanja), podaci o kućama i zgradama (kućni broj, vrsta itd.). Zahvaljujući takvoj detaljnosti izvora možemo izrađivati vrlo precizne proračune primjerice o načinu korištenja poljoprivrednih parcela i pripisanom bonitetu tla.

Mnogi su se istraživači bavili kategorizacijom tipova naselja. Hrvoje Petrić je do kategorizacije tipova seoskih naselja na širem području Varaždina i Koprivnice došao proučavanjem katastarskih planova među kojima su najzorniji upravo oni nastali franciskanskom katastarskom izmjerom 1860-ih

⁵ Slukan Altić, Mirela. *Povijesna kartografija: kartografski izvori u povijesnim znanostima*. Samobor: Meridijani, 2003., str. 303

⁶ Slukan Altić, Mirela. *Povijesna kartografija: kartografski izvori u povijesnim znanostima*. Samobor: Meridijani, 2003., str. 304

Slika 2. Prva (naslovna) stranica *Bau-Parzellen-Protocoll* iz 1868. godine (arhiv Područnog ureda za katastar Koprivnica – Ispostava Đurđevac)

godina.⁷ Fizinomsko-morfološkim osobinama takvih naselja bavila se Mirela Slukan Altić, a klasifikaciju naselja je od navedenih autora preuzela Petra Somek. Ona piše: "Glavni čimbenici formiranja rastera sela bile su prirodno-geografske karakteristike (tražili se se ocjediti tereni zbog čestih poplava, (...), posjedovni odnosi (o kojima su ovisili oblik i veličina parcela, pa i raspored), razvoj prometa odnosno formiranje cestovne mreže (kućišta nastaju uz glavne prometnice), državno prostorno planiranje (kod manjega broja naselja, uglavnom na prostoru Podravine koji je bio pod Vojnom krajinom do 1871.) itd."⁸ Utjecaj geološko-geomorfoloških, hidrogeografskih, klimatskih i ekoloških čimbenika na razmještaj stanovništva na prostoru Podravine, odnosno razvoj naselja, vrlo je detaljno obradio Dragutin Feletar.⁹ Iz toga bismo mogli izdvojiti dva najvažnija ekosustava koji su utjecali na razvoj Đurđevca, to su: Đurđevčki peski i rijeka Drava. Stručnjak koji se vrlo detaljno bavio urbanim razvojem i izgledom Đurđevca bio je Marko Vidaković koji je 1939. godine obranio svoju doktorsku disertaciju pod naslovom "Analiza strukture i predlog za regulaciju podravskog Đurđevca". U ovodnom dijelu, osim što je i on definirao nekoliko karakterističnih tipova seoskih naselja, proučio je stambene zgrade i tipove domaćinstava (gazdinstva) – s nekoliko shematskih prikaza reprezentativnih obiteljskih domaćinstava u Đurđevcu. Vidaković je dao i analizu strukture

đurđevčkog naselja izvodeći neke zaključke o razvoju naselja sve do 1938. godine, a zatim je dao prijedlog nove analize. Jedan od glavnih čimbenika razvoja i oblikovanja Đurđevca Vidaković vidi u zadružnom načinu života i sklonosti žitelja primarnim djelatnostima, što se slaže s dosadašnjim rezultatima ovoga projekta. Drugi, iako nikako ne manje važan čimbenik, je konfiguracija terena obilježena prisustvom močvarnih površina i pijeska.¹⁰

Dakle, svi se slažu u glavnim pretpostavkama: na razvoj đurđevčkog naselja utjecale su prirodne uvjetovanosti (okoliš i konfiguracija terena) i društvena komponenta (obiteljske zadruge). Đurđevac definitivno nije tako lako smjestiti u neku od tipoloških kategorija naselja jer je riječ o relativno velikom naselju koje ima specifičan izgled zbog konfiguracije terena i prilagođavanja gradnje močvarnom, odnosno ocjeditom terenu.

CILJEVI I REZULTATI PROJEKTA

U najširem je smislu projekt dalekosežno zamišljen kao potpuna rekonstrukcija demografskog i urbanog razvoja grada Đurđevca od početka ranoga novog vijeka (XV./XVI. stoljeće) do danas (drugo desetljeće XXI. stoljeća). Projekt bi obuhvatio izradu demografske i urbane rekonstrukcije Đurđevca temeljenu ponajprije na pisanim i kartografskim povijesnim izvorima iz spomenutog razdoblja.

⁷ Petrić, Hrvoje. "O tipovima seoskih naselja (i njihovu okolišu) u varaždinskoj i koprivničkoj regiji u 18. i 19. stoljeću". U *Ekonomika i ekohistorija*, vol. II, br. 2. Zagreb, 2006., str. 89-103

⁸ Somek, Petra. *Tradicijsko graditeljstvo u Podravini: pregled s karakterističnim primjerima*. Samobor: Meridijani, 2011., str. 35-36

⁹ Feletar, Dragutin. "Prirodna osnova kao čimbenik naseljenosti Gornje hrvatske Podravine", U *Podravina, časopis za multidisciplinarna istraživanja*, vol. VII, br. 13. Koprivnica, 2008., str. 167-212

¹⁰ Vidaković, Marko. *Analiza strukture i prijedlog za regulaciju podravskog Đurđevca*. Zagreb, 1939., str. 52-55

Rezultati prve faze projekta uglavnom su predstavljeni u ovome tekstu koji je opremljen isječcima iz grafičkog prikaza dvodimenzionalne rekonstrukcije Đurđevca iz 1868. godine u obliku karte koji predstavlja glavni rezultat prve faze i podlogu za izvođenje sljedećih faza projekta. U drugoj fazi je predviđen rad na povijesnim izvorima i obrada podataka na temelju kojih će biti izrađena demografska rekonstrukcija Đurđevca u XIX. stoljeću. Istodobno će postojeći rezultati biti nadograđeni s nekoliko konkretnih primjera. To je detaljni prikaz zadružne kuće i poljoprivrednog gospodarstva zadruge Mihinić (kbr. 102) iz Đurđevca koji je izradio stručni suradnik Miljenko Grgac. Uz to će biti izrađeno i rodoslovlje obitelji Mihinić kako bi prikaz jedne tipične zadruge bio potpun. S druge strane, istodobno će biti moguće izraditi različite popise koji zahvaćaju neke fenomene, kao što su: popis svih zidanih, odnosno drvenih objekata (posebno obiteljskih kuća) iz 1868. godine; popis najbrojnijih obitelji u Đurđevcu 1868. godine s obrazloženjem njihove strukture; obitelji s najvećim zemljišnim posjedom; razvrstavanje zadruga (kuća) po kriteriju današnjih ulica u Đurđevcu i drugo. Poseban je naglasak stavljen na proučavanje strukture kućnih zadruga i njihove diobe koje su za posljedicu imale migracije koje su se događale unutar samog naselja. Isto tako se proučava doseljavanje novih stanovnika u Đurđevac, ali i izumiranje nekih đurđevčkih obitelji.

Nakon ove dvije faze (prva koja je u potpunosti realizirana i druga za koju je razrađen plan) predviđene su još minimalno četiri faze. One su kronološki determinirane. Dvije faze bi se odnosile na razdoblje nakon 1868. godine pri čemu bi u prvoj bilo rekonstruirano doba intenzivnog raspada kućnih zadruga u Đurđevcu što se ugrubo može ograničiti 1900. godinom, odnosno početkom XX. stoljeća. Na nju bi se nadovezivala još jedna faza projekta gdje bi bio obrađen demografski i urbani razvoj Đurđevca u XX. stoljeću. S druge strane, jedna je faza rada potrebna kako bi se objasnio prvenstveno demografski razvoj Đurđevca (a urbani onoliko koliko to dozvoljavaju sačuvani povijesni izvori) u prvoj polovici XIX. stoljeća, odnosno od prijelaza XVIII. u XIX. stoljeće pa do 1868. godine. Nakon toga preostaje rekonstrukcija demografskog i urbanog razvoja Đurđevca u XVIII. stoljeću. Na taj bi se način istraživanja u sklopu ovoga projekta protezala na vremensko razdoblje od nastanka prvog sačuvanog popisa kućedomaćina u Đurđevcu, odnosno 1700. godine, preko razdoblja raspadanja kućnih zadruga koje je uzrokovalo intenzivni razvoj naselja u drugoj polovici XIX. stoljeća, pa do polovice XX. stoljeća kada je Đurđevac formirao svoj izgled po kojem je prepoznatljiv i danas.

Realizacija ovakvog projekta omogućila bi izradu makete, odnosno trodimenzionalne prezentacije koja bi prikazivala izgled Đurđevca od prije dva stoljeća. Takvim se prikazima (u obliku maketa) mogu pohvaliti mnogi gradovi diljem Hrvatske i predstavljaju neozaobilazan i izuzetno atraktivan punkt u njihovim muzejskim postavima. Od početka provođenja projekt je prilagođen pretpostavci da će biti iskorišten za izradu vizualno efektivnog prikaza kojim bi bio dočaran rast grada Đurđevca kroz prošlost, a pomoću moderne informatičke i prezentacijske tehnologije.

Želja je autora projekta da to bude podloga za vrednovanje graditeljske baštine u gradu Đurđevcu i njezino iskorištavanje u turističke svrhe. Za početak je bitno znati iz kojeg vremena potječe neka građevina (bila to zadružna zidanica, seljačka jedinka, gospodska katnica, kapela ili drveno groblje), u kakvom je okruženju ona izgrađena i koje je promjene doživjela tijekom svojeg postojanja. Stručnjaci stalno upozoravaju na probleme, ali i potencijale koji leže u poznavanju vlastite graditeljske baštine: "O tradicijskoj gradnji i životu, dakle, stvarnom naslijeđu ne treba trošiti riječi. Tu se malo radi, a ima i dosta primjera u kojima je tradicijska gradnja devastirana (...). Tu također leže potencijali, a malo se ili ništa ne radi."¹¹

Svake godine Đurđevac ostane bez nekoliko građevina koje imaju povijesnu vrijednost. Još je 1996. godine Dorotea Jendrić upozoravala na nestajanje tradicijske arhitekture u Đurđevcu i pritom konstatala: "Osim na fotografijama, ni u jednoj đurđevčkoj ulici više nema ni jedne starinske kuće građene drvenom građom, ožbukane ilovačom i natkrivene slamnatim raženim krovom. (...) (...), nestaju polako iz ambijentalnih uličnih ušorenih cjelina i one novije, kuće izgrađene od cigle, (...), one

¹¹ Laszlo, Želimir. "O koprivničko-križevačkom (županijskom) identitetu, baštini i turizmu". U *Podravski zbornik* 37. Koprivnica: Muzej grada Koprivnice, 2011., str. 11

poznate *jedinke* (...)." No, do kraja XX. stoljeća u Đurđevcu su "nestali i primjeri zidanih gradnji većih dimenzija (najčešće jednokatnice) koje su u središtu Đurđevca imale svoju ambijentalnu vrijednost i određivale gabarite krovništa i siluetu ulice, a svojom veličinom, dekoracijom i namjenom, davale karakter mjestu i označavale ga kao značajno prometno raskrižje i trgovište kome su se priklanjala ostala općinska naselja."¹² One građevine takvog tipa koje su doživjele današnje dane, pogotovo u najužem središtu grada, danas predstavljaju ruglo grada, napuštene su, devastirane i zasigurno im slijedi rušenje.¹³ Danas se devastacija očituje u propadanju građevina zbog neodržavanja (napuštenosti), neadekvatnih zahvata i preinaka, rušenju zgrada i drugo. Nadalje, poznavanje urbanog razvoja Đurđevca u razdoblju duljem od 150 godina može samo pomoći pri donošenju novih idejnih rješenja za urbanistički plan grada Đurđevca, planiranje novih gradskih ulica i uređenja postojećih. Ovdje povjesničari mogu ispuniti svoju zadaću i pokušati utvrditi autentičnost tih vrijednosti i razumljivo prezentirati rezultate svojih istraživanja na korist, ponajprije lokalnoj zajednici, a i svima drugima. Objavlivanjem barem dijela arhivske građe nastale prilikom izrade katastra 1868. godine podaci će biti dostupniji većem broju zainteresiranih korisnika.

Zašto je za početak izvođenja projekta odabrana 1868. godina? Glavni je razlog činjenica da je te godine izrađen prvi detaljni katastarski plan Đurđevca (i upisnik svih čestica). To je, dakle, najstarije razdoblje za koje možemo napraviti preciznu rekonstrukciju izgleda naselja i rasporeda parcela i objekata. Na taj način je omogućen daljnji tijek istraživanja u oba smjera: i za razdoblje prije 1868. godine, kao i za razdoblje nakon te godine. Međutim, iz istog razdoblja (točnije 1866. godine) potječe i pomoćna matična knjiga *Status animarum* župe Đurđevac koja je, za razliku od drugih takvih knjiga, najbolje opskrbljena podacima o kućnim brojevima što je ključno za kombiniranje takvih povijesnih izvora s kartografskim materijalom. U spomenutoj matici popisane su sve đurđevečke obitelji i to upravo na način kako su funkcionirale, odnosno kao zadruge što nas je ovdje posebno zanimalo. Stoga je za 1868. godinu, na temelju sačuvanih povijesnih izvora, moguće izraditi vrlo vjernu i preciznu demografsku rekonstrukciju naselja koja sadržava podatke o svim obiteljima i njihovim članovima koje su se u razdoblju 1868. godine nalazile u Đurđevcu.

Zbog dostupnosti ovakvih izvora i mogućnosti njihovog kombiniranja (nadopunjavanja), nakon provedbe istraživanja proizlazi nekoliko konkretnih rezultata. Prvo, izrada tablice sa popisom: kućnih brojeva (kbr.) koji su bili aktualni 1868. godine; svih prezimena (zadruge i druge obitelji koje su imale kuću u Đurđevcu 1868. godine); brojeva katastarskih čestica na kojoj je pojedina obitelj bila smještena na katastarskom planu iz 1868. godine. Drugo, u drugoj fazi projekta biti će rekonstruiran izgled obitelji, odnosno brojnost članova kućnih zadruga u Đurđevcu. Naglasak bi bio na sistematizaciji i interpretaciji podataka koji su podloga za proučavanje demografske povijesti Đurđevca u zadanom razdoblju. Dio rezultata dobivenih na temelju statističkih procjena i proračuna može se prikazati u obliku tablica i grafikona. Na karti izrađenoj u prvoj fazi projekta su omeđene sve građevinske (stambene) parcele kojima su pridružene one poljoprivredne parcele koje su izravno povezane sa građevinskim parcelama. Svakoj parceli je pridružen odgovarajući kućni broj (kbr.) te očitavanjem iz tablice dolazimo do podatka o prezimenu obitelji (zadruge) koja je smještena na toj parceli.

¹² Jendrić, Dorotea. "Nestaje li tradicijska arhitektura Podravine?". U *Đurđevečki zbornik: v povodu 70. obljetnice življeina Đure Tomerlina-Picoka*. Đurđevac, 1996., str. 133

¹³ Kompleks zgrada koje svojim gabaritima i arhitektonskom skladnošću plijene pažnju Đurđevčana i prolaznika su objekti na početku ulice Stjepana Radića, koji su Đurđevčanima poznati kao Fišerovo i Nöthigovo, odnosno Kovačevo. Zgrade su sagrađene prije 1868. godine i u *Izmjenama i dopunama prostornog plana uređenja Grada Đurđevca* evidentirane (!) su kao kulturno dobro u kategoriji "stambene građevine sa gospodarstvom", no unatoč tome u gradskim kuloarima je aktualna priča da sadašnji vlasnik ima namjeru ubrzo srušiti dio tih zgrada. Najreprezentativnija uglovnica (jedna od posljednjih u Đurđevcu) je zgrada gradskog poglavarstva, poznata kao palača Lichtenberg. Fasada, odnosno žbuka sa zgrade godinama otpada na očigled prolaznika, a ove zime (što je vjerojatno indikator vlažnosti građevine) je stanje bilo najgore jer je zgrada na vrlo primitivan način "ograđena" zbog opasnosti za prolaznike. (*Izmjenama i dopunama prostornog plana uređenja Grada Đurđevca*, Službene novine Grada Đurđevca broj 5/04., 6/04., 1/08. i 1/09., srpanj 2011. god.; http://djurdjevaca.hr/wp-content/uploads/2013/09/PP_Odredbe_PPU_2011-izmjene_i_dopune.pdf, pristup ostvaren: 25. XI. 2013. u 20:42

Slika 3. Isječak iz rekonstruiranog katastarskog plana Đurđevca izrađenog 2013. godine. (ulice u središnjem dijelu Đurđevca, ujedno jedan od najstarijih dijelova naselja)

(obiteljska) zadruga."¹⁴ Upravo je i u ovome istraživačkom projektu najveći interes posvećen takvim domaćinstvima jer ostvaren cilj da na rekonstruiranom katastarskom planu budu omeđene sve kućne (uglavnom zadruga) parcele. "Veličina ili dimenzije kućišta ovisile su o materijalnom stanju vlasnika, ali velikih razlika ipak nije bilo, uz neke izuzetke."¹⁵ Da su takvi izuzeci postojali potvrđuje i rekonstrukcija zadrughnih parcela u Đurđevcu. Naime, posebnu pažnju plijene posjedi onih obitelji uz čiju se kućnu česticu nalaze velike površine poljoprivrednih parcela (najčešće sastavljene od nekoliko katastarskih čestica). Kako su to najčešće livade (odnosno travnici i sjenokoše), to nas navodi na pretpostavku da je tim obiteljima uzgoj stoke bio uveliko olakšan što je dugoročno moglo utjecati na materijalni status vlasnika (zadruga). Dakle, veličina domaćinstva nije samo ovisila o materijalnom statusu vlasnika, nego je na nj mogla i utjecati. Vlasnici takvih parcela su bez zapreka mogli sagraditi prostranije stajе i druge gospodarske objekte od onih obitelji koje su smještene na skućenijim parcelama i samim time uzgajati znatno veći broj stoke; time nisu bili prisiljeni na mnoge manje migracije unutar međa (poslužiti ćemo se ovim izrazom) đurđevčke katastarske općine s ciljem dobavljanja stočne hrane u odnosu na one obitelji koje su ovisile o nabavci stočne hrane, ili čak samom držanju stoke, na - redovito udaljenim - konacima.

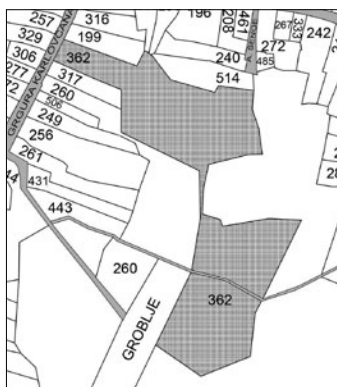
S druge strane, zanimljivi su opsegom izrazito mali posjedi nekih obitelji u Đurđevcu. Dio njih je takav radi konfiguracije terena, dio radi rasporeda kućnih parcela u naselju, dio je rezultat diobe, odnosno cijepanja čestica, dok za jedan dio njih nije moguće dati adekvatno objašnjenje. Naime, što se tiče rasporeda kućnih parcela u naselju, zavoji ulica u kojima su najčešće smješteni mnogi manji posjedi predstavljaju nezgodnu situaciju u odnosu na susjedne parcele. Tim je žiteljima gospodarska aktivnost u vlastitom dvorištu uveliko ograničena ili posve onemogućena. Velika je razlika vidljiva i

Za realizaciju prve faze projekta bilo je potrebno prikupiti podatke iz *Status animarum* i drugih matičnih knjiga u jedinstvenu usporednu tablicu čime je stvoren fond kućnih brojeva i obiteljskih prezimena kućevlasnika. Zatim su dobiveni podaci spareni s podacima iz upisnika čestica i katastarskog plana koji sadrže popis svih katastarskih čestica te su imena kućevlasnika upisana u rekonstruirani plan naselja. Konačni je rezultat raspoređivanje svih kuća (koje simboliziraju kućni brojevi) u Đurđevcu po rekonstruiranom katastarskom planu Đurđevca iz 1868. godine.

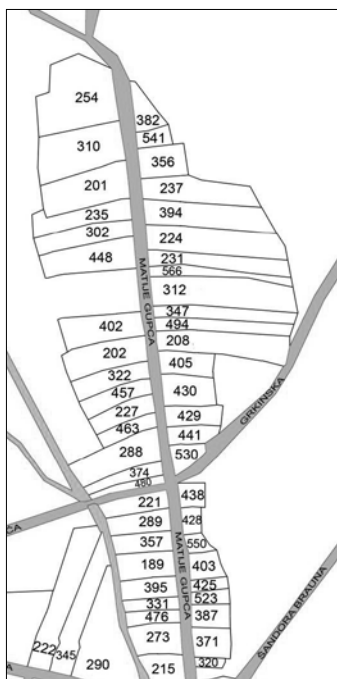
Petra Somek kao osnovnu jedinicu seoskog naselja definira "kućište ili kućanstvo (domaćinstvo). U pravilu je jedno kućište koristila jedna obitelj ili kućna

¹⁴ Somek, Petra. *Tradicijsko graditeljstvo u Podravini: pregled s karakterističnim primjerima*. Samobor: Meridijani, 2011., str. 45

¹⁵ Somek, Petra. *Tradicijsko graditeljstvo u Podravini: pregled s karakterističnim primjerima*. Samobor: Meridijani, 2011., str. 45

Slika 4. Prostrana parcela zadruge Fuček (kbr. 362) unutar samog naselja

Slika 5. Današnja đurđevačka ulica Matije Gupca u kvartu *Peski* na rekonstruiranoj karti. Pravilna parcelacija (usporedi sa slikom 3) dokaz je kasnijeg i planskog naseljavanja toga dijela naselja.

između "starijeg" i "novijeg" dijela naselja, odnosno užeg središta i periferije. Isto je zaključila i Mirela Slukan Altić tvrdeći kako struktura posjeda u Đurđevcu "jasno upućuje na tradicionalno agrarno društvo u kojemu je dominantan čimbenik organizacije prostora agrarna proizvodnja i njezine potrebe."¹⁶ Već je Mladen Matica na temelju kartografskih izvora utvrdio da je đurđevački kvart "Peski" mlađi dio naselja (u smislu naseljenosti) od ostalih dijelova.¹⁷

Mirela Slukan Altić smatra kako je izgled tipičnih vojnokrajških naselja u Podravini, kakav je zabilježen na katastarskoj izmjeri iz treće četvrtine XIX. stoljeća rezultat različitih regulacijskih zahvata i intervencija u oblikovanju javnog i privatnog prostora i razmještanju objekata od strane vojnokrajških vlasti. Proučivši katastarski plan Virja iz 1869. godine zaključila je "da se Virje sredinom 19. stoljeća razvijalo pod snažnim utjecajem svojih prometnih funkcija", što potvrđuju onodobni podaci da su "četiri glavne prilazne ceste ujedno virovske ulice najdinamičnije izgradnje".¹⁸ U slučaju Đurđevca zaključuje: "Najveći dio izgradnje sada se odvija duž glavnih prometnih smjerova prema Virju te u sjeverozapadnom, topografski najvišem dijelu naselja. (...) 'Tvrda' cesta još je samo glavna đurđevačka prometnica prema Virju, a svi ostali putevi isključivo su zemljani."¹⁹

Slika 6. Dio današnje đurđevačke ulice bana Jelačića u kvartu *Novo selo* koja vodi prema Virju na originalnom katastarskom planu iz 1868. godine (<http://croatia.arcanum.hu/?zoom=16&lat=46.04604&lon=17.05333>). Uz 'tvrdu' cestu su iskopani odvodni kanali i posadeni drvodred. Na kraju naselja je *Ziegelschlag* (*Ciglina*).

¹⁶ Slukan-Altić, Mirela. "Kartografski izvori za povijest Đurđevca od srednjovjekovne utvrde do idealnog grada". U *Podravina, časopis za multidisciplinarna istraživanja*, vol. II, br. 3. Koprivnica, 2003., str. 95

¹⁷ Matica, Mladen. "Prostorni razvoj Đurđevca i njegov okoliš s posebnim osvrtom na pridravski prostor". U *Podravina, časopis za multidisciplinarna istraživanja*, vol. X, br. 20. Koprivnica, 2011., str. 61

¹⁸ Slukan - Altić, Mirela. "Razvoj i izgradnja Virja od reorganizacije Varaždinskog generalata do ukidanja Vojne Krajine" *Podravski zbornik 29/2003*. Koprivnica: Muzej grada Koprivnice, str. 92

¹⁹ Slukan-Altić, Mirela. "Kartografski izvori za povijest Đurđevca - od srednjovjekovne utvrde do idealnog grada". U *Podravina, časopis za multidisciplinarna istraživanja*, vol. II, br. 3. Koprivnica, 2003., str. 94

UMJESTO ZAKLJUČKA

Realizaciju projekta do sada su financijskim sredstvima podržali: Koprivničko-križevačka županija (župan Darko Koren, ing. građ.) i Miljenko Grgac, dipl. ing. Pomoć pri izvođenju projekta na različite su načine do sada pružili: djelatnici Područnog ureda za katastar Koprivnica – Ispostava Đurđevac (voditelj ispostave Ivan Mićurin, dipl. ing. geod., Lovorka Mićurin i Emica Kolar); djelatnici Zemljišnoknjižnog odjela Općinskog suda u Koprivnici (zemljišnoknjižne referentice: Ančica Kapitanić, Đurđica Samac, Ana Tomec) i gosp. Želimir Hrvatić; dr. sc. Nataša Štefanec, izvanredna profesorica na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu; dr. sc. Hrvoje Petrić, docent na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu; dr. sc. Dragutin Feletar, član suradnik HAZU; župnici i župni vikari rkt. župe sv. Jurja, mč. u Đurđevcu (Izidor Ferek, Josip Vidović, Damir Kovačić, Zoran Gložinić, Ozren Bizek, Leon Lozančić, Mario Križanac, Neven Blažon, Ivan Mundar i Marko Rac).

POPIS KORIŠTENE LITERATURE

- Feletar, Dragutin. "Prirodna osnova kao čimbenik naseljenosti Gornje hrvatske Podravine", U *Podravina, časopis za multidisciplinarna istraživanja*, vol. VII, br. 13, str. 167-212. Koprivnica, 2008.
- Jendrić, Dorotea. "Nestaje li tradicijska arhitektura Podravine?". U *Đurđevčki zbornik: v povodu 70. Obletnice življeina Đure Tomerlina-Picoka*, str. 133-136. Đurđevac, 1996.
- Laszlo, Želimir. "O koprivničko-križevačkom (županijskom) identitetu, baštini i turizmu". U *Podravski zbornik 37/2011.*, str. 5-14. Koprivnica: Muzej grada Koprivnice, 2011.
- Matica, Mladen. "Prostorni razvoj Đurđevca i njegov okoliš s posebnim osvrtom na pridravski prostor". U *Podravina, časopis za multidisciplinarna istraživanja*, vol. X, br. 20, str. 57-73. Koprivnica, 2011.
- Petrić, Hrvoje. "O tipovima seoskih naselja (i njihovu okolišu) u varaždinskoj i koprivničkoj regiji u 18. i 19. stoljeću". U *Ekonomika i ekohistorija*, vol. II, br. 2, str. 89-103. Zagreb, 2006.
- Piškokrec, Velimir. *Georgiana: rasprave i ogledi o đurđevčkom govoru i hrvatskokajkavskoj književnosti*. Zagreb: Zavod za lingvistiku Filozofskog fakulteta; FF-Press, 2005.
- Slukan-Altić, Mirela. "Fiziognomsko-morfološke osobine ruralnih naselja Varaždinskog generalata i Križevačke županije u 18. i 19. stoljeću". U *Podravina, časopis za multidisciplinarna istraživanja*, vol. X, br. 20, str. 24-37. Koprivnica, 2011.
- Slukan-Altić, Mirela. "Kartografski izvori za povijest Đurđevca - od srednjovjekovne utvrde do idealnog grada". U *Podravina, časopis za multidisciplinarna istraživanja*, vol. II, br. 3, str. 90-102. Koprivnica, 2003.
- Slukan Altić, Mirela. *Povijesna kartografija: kartografski izvori u povijesnim znanostima*. Samobor: Meridijani, 2003.
- Slukan - Altić, Mirela. "Razvoj i izgradnja Virja od reorganizacije Varaždinskog generalata do ukidanja Vojne Krajine" *Podravski zbornik 29/2003.*, str. 87-95. Koprivnica: Muzej grada Koprivnice, 2003.
- Somek, Petra. *Tradicijno graditeljstvo u Podravini: pregled s karakterističnim primjerima*. Samobor: Meridijani, 2011.
- Vidaković, Marko. *Analiza strukture i prijedlog za regulaciju podravskog Đurđevca*. Zagreb, 1939.

SUMMARY

Since year 2011 the author of this article is working with two expert associates on a project with the working title "Đurđevac in the year 1868: The reconstruction of demographic and urban development of Đurđevac in 19th century ". The first part of the title refers to the first phases of the project, while the second part of the title represents totality of the project and its ultimate goal, which is an attempt to reconstruct the demographic and urban development of Đurđevac, not only in the 19th century, but as much as preserved historical sources allow. The whole project is divided into several phases (stages) whereat the results of each of them can function independently, while their unification would lead to the ultimate goal of the project. During the realization of the first phase of the project in 2012 and 2013 necessary archival material (cadastral maps and drawings, lists of particles and their owners) was collected, necessary technical literature was acquired and reconstructed map of the cadastral plan from the year 1868 and the comparative table with list of house numbers, family names of

homeowners and cadastral parcels numbers were made. For the following stages of the project it is assumed the extension of this table by new data. The reconstructed map shows all home (building) parcels, that were in use in Đurđevac in year 1868, and part of the agricultural parcels of those families (cooperatives) in which they are directly connected to the home parcel. The research presumes the use of cartographic sources and serial sources such as church registers which proved to be correct and lucrative method.

PRILOZI

KUĆNI BROJEVI I VLASNICI ČESTICA U ĐURĐEVCU 1868. GODINE

Kbr	Prezime obitelji	Kčbr.	Kbr	Prezime obitelji	Kčbr.	Kbr	Prezime obitelji	Kčbr.
1	Župni dvor	7475/326	42	Matkov	7475/352	86	Roštan	7475/96
2	Marenić	7475/327	43	Kožar	7475/353	87	Rončević	7475/97
3	Hodić	7475/328	44	Vrbanić	7475/370	88	Dokuš	7475/98, 7475/364
4	Nöthig	7475/261, 7475/262	45	Banić	7475/354	89	Benko	7475/99
5	Raptavi	7475/330	46	Benko	7475/355	90	Jendrić	7475/113
6	Topolčić	7475/22	47	Bocak	7475/369	91	Golubić	7475/100
7	Kucel	7475/332	48	Šostarec	7475/356	92	Barušin	7475/101
8	Kovačić	7475/333	49	Kožar	7475/357	93	Kristić	7475/102
9	Hofmann	7475/266	50	Mihalić	7475/366	94	Pejić	7475/103
10	Gurgula	7475/334	51	Mađerić	7475/359	95	Šimunić	7475/104
11	Raknić	7475/382	52	Horvat	7475/365	96	Ribarić	7475/360
12	Škrlec	7475/335	53	Bažulić	7475/108	97	Pavec	7475/361
13	Španić, Avirović	7475/336	54	Ivandiija	7475/109	98	Sulimanec	7475/362
14	Jančijev	7475/337	55	Frketić	7475/110	99	Pavlović	7475/363
15	Jagatić	7475/123	56	Štefanov	7475/7	100	Vidaković	7475/367
16	Janković	7475/338	57	Korlin	7475/112	101	Šegrt	7475/368
17	Podunajec	7475/1	58	Peršić	7475/114	102	Mihinić	7475/372
18	Jalžabetić	7475/339	59	Kutičić	7475/115	103	Podunajec	7475/373
19	Mihinić	7475/387	60	Mihaljević	7475/452	104	Turbelija	7475/376
20	Belobrk	7475/340	61	Fucak	7475/116	105	Mirović	7475/377
21	Tomerlin	7475/386	62	Sobota	7475/117	106	Vranić	7475/380
22	Škurdiija	7475/450	63	Kristić	7475/119	107	Bakov	7475/99/a
23	Ribarić	7475/341	64	Palošija	7475/121	108	Štefanov	7475/385
24	Hodalić	7475/384	65	Ognančević	7475/122	109	Šimunović	7475/389
25	Hasan	7475/342	66	Česi	7475/124	110	Šimunović	7475/390
26	Plazek	7475/343	67	Miholek	7475/126	111	Jendrašić	7475/391
27	Korlin	7475/111	68	Marčen	7475/127	112	Klikić	7475/392
28	Đumbir	7475/344	69	Radojica	7475/128	113	Plazek	7475/394
29	Kelić	7475/345	70	Lovašen	7475/129	114	Mužek	7475/395
30	Semeraj	7475/379	71	Radman	7475/148	115	Lončarić	7475/396
31	Vaso	7475/346	72	Brestak	7475/226	116	Delač	7475/397
32	Raknić	7475/383	73	Kranjčev	7475/134	117	Piškorec	7475/398
33	Pavleković	7475/347	74	Mrculin	7475/133	118	Harastija	7475/399
34	Švaco	7475/378	75	Vugrinec	7475/132	119	Stankir	7475/400
35	Vrabec	7475/348	76	Aušperger	7475/131	120	Matočec	7475/401
36	Kovačić	7475/81	77	Vlahović	7475/130	121	Martinković	7475/402
37	Kožar	7475/107, 7475/349	78	Ivčana	7475/86	122	Frančina	7475/403
38	Hodalić	7475/375	79	Makar	7475/87	123	Hisinger	7475/404
39	Mihaljev	7475/350	80	Jendren	7475/88	124	Zlatec	7475/405, 7475/39
40	Topolčić	7475/351	81	Štefša	7475/89	125	Kunovec	7475/408
41	Bažulić	7475/374	82	Horvatović	7475/90	126	Dobrošek	7475/410
			83	Okner	7475/92	127	Kosanović	7475/411
			84	Bodalec	7475/94			
			85	Fuček	7475/95			

Kbr	Prezime obitelji	Kčbr.
128	Grgesa	7475/49
129	Filipović	7475/47
130	Peroković	7475/34, 7475/42
131	Mlinjarić	7475/33
132	Živko	7475/32
133	Fučkar	7475/19
134	Ivandija	7475/570
135	Peršić	7475/18
136	Horvat	7475/17
137	Pavin	7475/16
138	Pakiš	7475/10, 7475/11, 7475/37
139	Krušec	7475/12
140	Kirin	7475/453
141	Smodek	7475/14
142	Dečina	7475/15
143	Martinčić	7475/20
144	Stankeric	7475/21
145	Dolenčić	7475/331
146	Đud	7475/31
147	Setar, Zeler (Šumarija)	7475/35
148	Ivanković	7475/36
149	Jendruša	7475/416
150	Balog	7475/415
151	Jakupović	7475/414
152	Štefinec	7475/413
153	Boroš	7475/440
154	Piškoraš	7475/441
155	Balatinec	7475/442
156	Kolar	7475/443
157	Bobovčan	7475/444
158	Topljak	7475/446
159	Franjo	7475/447
160	Matosović	7475/448
161	Jurišić	7475/449
162	Rasinec	7475/381
163	Vokšan	7475/451
164	Žugović	7475/8
165	Neznanec	7475/454
166	Bolteković	7475/455
167	Pavković	7475/456
168	Zrelec	7475/457
169	Lenardić	7475/458
170	Jakupčić	7475/459
171	Matanec	7475/460
172	Mener	7475/461
173	Pavec	7475/462
174	Hodić	7475/575
175	Krajiške zgrade	7475/470, 7475/471, 7475/472
176	Bartaković	7475/464
177	Janči	7475/465
178	Čikvar	7475/466

Kbr	Prezime obitelji	Kčbr.
179	Holer	7475/467
180	Legradi	7475/469
181	Dorčec	7475/288
182	Katulić	7475/571
183	Nikša	7474/473
184	Stanešić	7475/551
185	Stari grad	7475/477
186	Stari grad	7475/477
187	Kovačić	7475/237
188	Turković	7475/474
189	Kolarić	7475/530
190	Vavrecki	7475/312
191	Sveteć	7475/475
192	Ružić	7475/481
193	Ozral	7475/245
194	Burulić	7475/483
195	Antolić	7475/289
196	Tomica	7475/208
197	Grašovec	7475/478/a, 7475/482
198	Koser	7475/163
199	Crnčić	7475/213
200	Severić	7475/549
201	Cestar	7475/504
202	Hudelst	7475/499
203	Vunić	7475/564
204	Filjar	7475/282
205	Dobravec	7475/149
206	Horvat	7475/486
207	Voroić	7475/234
208	Patačko	7475/205, 7475/207
209	Markač	7475/487
210	Ferenčić	7475/232
211	Markovica	7475/165
212	Škola dječaka	7475/316
213	Karvaš	7475/249
214	Vukota	7475/161
215	Flanjek	7475/540
216	Martonja	7475/488
217	Ređep	7475/158
218	Dokić	7475/489
219	Vinkoci	7475/174
220	Martonja	7475/303
221	Matošiček	7475/524
222	Điketa	7475/307
223	Lazar	7475/290
224	Šiptar	7475/512
225	Batak	7475/164
226	Grgiček	7475/181
227	Seleš	7475/496
228	Kambić	7475/310
229	Blaga	7475/166
230	Kundačić	7475/294, 7475/295
231	Segen	7475/513

Kbr	Prezime obitelji	Kčbr.
232	Šimunic	7475/314
233	Brebar	7475/284
234	Fusić	7475/209
235	Pristojec	7475/503
236	Vukota	7475/142
237	Balala	7475/510
238	Globan	7475/182
239	Kudumija	7475/211
240	Hajduković	7475/204
241	Mikuldaš	7475/197
242	Štefanec	7475/198
243	Bemšić	7475/210
244	Pucan	7475/222, (7475/169)
245	Taraden	7475/192
246	Sedmak	7475/152
247	Topličan	7475/153
248	Đuroci	7475/225
249	Matišev	7475/218
250	Peršić	7475/485
251	Tomašen	7475/490
252	Štefoković	7475/157
253	Berta	7475/559
254	Međimorec	7475/506
255	Horvat	7475/271
256	Posavec	7475/219
257	Matejak	7475/231
258	Jančijev	7475/179
259	Cvetovec	7475/186
260	Fuček	7475/216
261	Blažok	7475/220
262	Erdelec	7475/256
263	Horvat	7475/175
264	Leščan	7475/318
265	Kovačić	7475/140
266	Dimaček	7475/319
267	Semeraj	7475/200
268	Sulimanović	7475/265
269	Đurišević	7475/251
270	Barkić	7475/276
271	Čižmešija	7475/252
272	Mišulin	7475/201
273	Tkalčević	7475/537
274	Đuraden	7475/246
275	Pokec	7475/255
276	Peršić	7475/196/a
277	Pažtak	7475/228
278	Barusić	7475/273
279	Ištvanic	7475/159
280	Majetić	475/517
281	Marić	7475/287
282	Grujica	7475/194
283	Čipić	7475/189
284	Car	7475/190
285	Jendrijev	7475/297
286	Pandurić	7475/279

Kbr	Prezime obitelji	Kčbr.
287	Marić	7475/308
288	Turnuš	7475/494
289	Čamba	7475/525
290	Kudumija	7475/305
291	Kolar	7475/302
292	Jozek	7475/257
293	Kukolj	7475/195
294	Mandić	7475/285
295	Govanek	7475/281
296	Segen	7475/304
297	Konjarek	7475/278
298	Židovec	7475/241
299	Žugović	7475/178
300	Štefoković	7475/160
301	Fusić	7475/244
302	Foso	7475/502
303	Imbriša	7475/171, 7475/188
304	Posavec	7475/277
305	Ivandija	7475/144
306	Fuček	7475/229
307	Horvat	7475/167
308	Nöthig	7475/317
309	Kolar	7475/243
310	Sivoš	7475/505
311	Tomec	7475/291
312	Petric	7475/514
313	Pavin	7475/254
314	Tomerlin	7475/168
315	Maletić	7475/184, 7475/555
316	Imbrešić	7475/212
317	Imbrešić	7475/215
318	Pavuna	7475/154
319	Grganja	7475/546
320	Mikles	7475/539
321	Piškorec	7475/43
322	Pavlović	7475/498
323	Franković	7475/292
324	Kendelić	7475/274
325	Rusan	7475/139
326	Mihokšić	7475/136
327	Đurišević	7475/269
328	Majstorović	7475/263
329	Jadan	7475/230
330	Benčak	7475/280/a
331	Šandor	7475/535
332	Novosel	7475/567
333	Virovčec	7475/199
334	Sokač	7475/177, 7475/173
335	Bertešić	7475/238
336	Ferenčić	7475/239
337	Zobundija	7475/240
338	Pavleković	7475/258
339	Švaco	7475/259

Kbr	Prezime obitelji	Kčbr.
340	Petric	7475/260
341	Konjarek	7475/548
342	Begri	7475/267
343	Grazinger	7475/146
344	Blaško	7475/301
345	Lovašen	7475/306
346	Ščuka	7475/321
347	Patačko	7475/515
348	Lacković	7475/298
349	Gregar	7475/223, 7475/224
350	Tomerlin	7475/250
351	Mesar	7475/233
352	Barberić	7475/313
353	Manolić	7475/176
354	Ledinski	7475/147
355	Kovačev	7475/545
356	Horvat	7475/509
357	Trbuljak	7475/526
358	Filipović	7475/85
359	Šabarić	7475/322
360	Vokšan	7475/169
361	Berta	7475/323
362	Fuček	7475/214
363	Semeraj	7475/324
364	Divjačko	7475/143
365	Okner	7475/83
366	Jendrašić	7475/50
367	Štefanić	7475/445
368	Dolenčić	7475/13
369	Robotić	7475/150
370	Lenhard	7475/151
371	Leščić	7475/538
372	Karin	7475/227
373	Grdan	7475/275
374	Cestar	7475/493
375	Hadarijuš	7475/187
376	Zagračić	7475/135
377	Horvatović	7475/91
378	Plazek	7475/44
379	Grumerec	7475/45, 7475/418
380	Leščan	7475/156
381	Leščan	7475/145
382	Đurišević	7475/507
383	Jušić	7475/311
384	Vinkovec	7475/185
385	Kovačić	7475/272
386	Horvat	7475/550
387	Horvat	7475/534
388	Imbrešić	7475/80
389	Kuharski	7475/79
390	Šimunić	7475/137 (Katulić)
391	Škola dječaka	7475/268
392	Mubrin	7475/562

Kbr	Prezime obitelji	Kčbr.
393	Kožar	7475/323/a
394	Kovačić	7475/511
395	Vicenski	7475/531
396	Hodalić (Karšić)	7475/40
397	Švaco	7475/558
398	Domitrović	7475/484
399	Kraljiček	7475/46
400	Cikuš	7475/463
401	Mikuldaš	7475/309
402	Kuhar	7475/500
403	Mramor	7475/529
404	Kovač	7475/191
405	Kapustić	7475/518
406	Plazek	7475/409
407	Dolenčić	7475/541
408	Redep	7475/574
409	Balatinec	7475/5
410	Kolarić	7475/296
411	Sulimanović	7475/478
412	Pavec	7475/572
413	Kožar	7475/573
414	Štefec	7475/6
415	Kolarević	7475/53
416	Baršić	7475/4
417	Žon	7475/253
418	Konjarek	7475/563
419	Pavlović	7475/106
420	Šostarec	7475/84
421	Petrović	7475/566
422	Maletić	7475/553
423	Šegrt	7475/388
424	Jančijev	7475/180
425	Blot	7475/532
426	Kutičić	7475/557
427	Golubić	7475/78
428	Seleš	7475/527
429	Patačko	7475/520
430	Plazek	7475/519
431	Zobundija	7475/221
432	Horvat	7475/3, 7475/5
433	Mišulin	7475/568
434	Gregurić	7475/479
435	Šiptar	7475/561
436	Topolčić	7475/76
437	Lovrić	
438	Marić	7475/523
439	Hodalić - Zrelec	7475/38
440	Kovačev	7475/172
441	Matišev	7475/521
442	Kristić	7475/77
443	Fusić	7475/170
444	Zlatec	7475/425
445	Kovačić	7475/438

Kbr	Prezime obitelji	Kčbr.
446	Hrnjec	7475/417
447	Hodalić	7475/48
448	Zver	7475/501
449	Neznanec	7475/434
450	Škrlec	7475/412
451	Fucak	7475/419
452	Matočec	7475/424
453	Balatinec	7475/431
454	Dečina	7475/28
455	Ferenčić	7475/427
456	Kolar	7475/242
457	Brebar	7475/497
458	Imbriša	7475/565
459	Grganja	7475/543
460	Bažulić	7475/58
461	Turković	7475/206
462	Ferenčić	7475/247
463	Horvat	7475/495
464	Kožar	7475/573/a
465	Fuček	7475/556
466	Filjar	7475/283
467	Dokuš	7475/73
468	Benko	7475/75
469	Hodalić	7475/41
470	Peršić	7475/59
471	Živko	7475/9
472	Topolčić	7475/24
473	Burulic	7475/476
474	Posavec	7475/476/a
475	Plazek	7475/25
476	Mandić	7475/536
477	Kolar	7475/432
478	Leščan	7475/64
479	Pavlović	7475/74
480	Koser	7475/492
481	Bažulić	7475/27
482	Pavin	7475/23
483	Stankeric	7475/2
484	Pavković	7475/435
485	Mišulin	7475/202
486	Hodić	7475/329
487	Franjo	7475/437
488	Janči	7475/429
489	Grgiček	7475/423
490	Premec	7475/393
491	Fučkar	7475/50/a
492	Raptavi	7475/422
493	Bažulić	7475/554
494	Patačko	7475/516
495	Lazar	7475/547
496	Bodalec	7475/93
497	Berta	7475/560
498	Jančijev	7475/569
499	Miholek	7475/125
500	Redep	7475/71

Kbr	Prezime obitelji	Kčbr.
501	Redep	7475/65
502	Štefanov	7475/428
503	Stankir	7475/51
504	Vranić	7475/30
505	Markač	7475/82
506	Kovačev	7475/217
507	Domović	7475/236
508	Berta	7475/235
509	Marić	7475/286
510	Majer	7475/270
511	Đumbir	7475/162
512	Šostarec	7475/67
513	Pavec	7475/66
514	Majstorović	7475/203
515	Kožar	7475/358
516	Majstorović	7475/264
517	Đud	7475/29
518	Benčak	7475/280/b
519	Mužek	7475/60
520	Mirović	7475/426
521	Šimunic	7475/315
522	Kucel	7475/430
523	Fusić	7475/533
524	Jakupčić	7475/421
525	Hodalić	7475/70
526	Franković	7475/293
527	Mihaljev	7475/62
528	Bobovčan	7475/61
529	Mihinić	7475/72
530	Burulic	7475/522
531	Mlinjarić	7475/436
532	Holer	7475/468
533	Flanjek	7475/544
534	Matosović	7475/52
535	Lacković	7475/299
536	Ružić	7475/480
537	Peršić	7475/196
538	Jalžabetić	7475/26
539	Pavec	7475/120
540	Piškoraš	7475/439
541	Sulimanec	7475/508
542	Peršić	7475/141
543	Božić	7475/138
544	Šegrt	7475/69
545	Šimunic	7475/491
546	Lacković	7475/300
547	Švaco	7475/183
548	Peroković	7475/56
549	Jendrašić	7475/5/a
550	Seleš	7475/528
551	Stanešić	7475/552
552	Redep	7475/155
553	Horvat	7475/542
554	Peroković	7475/57
555	Šegrt	7475/105

Kbr	Prezime obitelji	Kčbr.
556	Lenardić	7475/433
557	Filipović	7475/85/a
558	Mihinić	7475/371
559	Ščuka	7475/321/a
560	Petrović - Ratković	7475/566
562	Patačko	7475/366/a
563	Šimonji	7475/280
564	Kranjčev	7475/134/a
565	Kovačić	7475/63
566	Berta	7475/513/a
569	Ferenčić	7475/68
573	Kucel	7475/332/a
580	Štefanov	7475/576